

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 21P/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522205618
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2023:7522205618.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. A., F.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov P. A., F.. XX.XX.XXXX, T. W. X/A, J. I. Š. B., F.. XX.X.XXXX, T. S. XX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného zamietla.

Návrh matky na zvýšenie výživného zamietla.

odôvodnenie:

1. Otec žiadal návrhom podaným dňa 29.7.2022 znížiť výživné pre maloletú A. zo sumy 80 eur na sumu 30 eur mesačne. Návrh odôvodnil zmenou finančných prostriedkov na jeho strane z dôvodu zrušenia živnostenského podnikania dňa 23.7.2022, momentálne je zamestnaný na pracovnú zmluvu 20 hodín týždenne na skúšobnú dobu 3 mesiace. Má ešte dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom Š. B., F.. XX.X.XXXX I. E. B., F.. X.X.XXXX. Žije s družkou, ktorá je momentálne nezamestnaná, bývajú v rodičovskom dome, dom patrí jeho otcovi a tete. Výdavky na domácnosť má vo výške 80 eur na elektrinu a 20 eur plyn. K návrhu pripojil Potvrdenie o ukončení podnikania zo dňa 22.7.2022, z ktorého vyplýva, že podnikateľský subjekt Š. B. - B. J. ukončil podnikanie dňa 23.7.2022.

2. Matka sa návrhom doručeným súdu 31.10.2022 domáhala zvýšenia výživného na maloletú A. na sumu 130 eur mesačne, konanie bolo vedené pod sp. zn. 21P/165/2022.

3. Uznesením zo dňa 8.11.2022 č.k. 21P/83/2022-82 Okresný súd Košice - okolie spojil konanie 21P/83/2022 s konaním 21P/165/2022 na spoločné konanie pod sp. zn. 21P/83/2022.

4. Kolízny opatrovník navrhol návrh otca na zníženie výživného zamietnuť, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, zvýšenie výživného ponechal na rozhodnutie súdu.

5. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil ani nepožiadaval o odročenie pojednávania, preto súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, správou o prešetrení pomerov ako aj ďalším obsahom spisu, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 18P/21/2020-34 zo dňa 19.10.2020 a zistil tento stav vecí:

7. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 18P/21/2020-34 zo dňa 19.10.2020, právoplatným 11.12.2020, v konaní o zvýšení výživného súd na návrh matky zvýšil výživné na E. A. zo sumy 30 eur

na sumu 80 eur mesačne. Matka vtedy žila so svojím priateľom, maloletou A. a maloletým synom M. A., F.. X.X.XXXX, v nájomnom byte v J.. Bola nezamestnaná, starala sa o svoju starú mamu, žijúcu v S.. Maloletá A. bola vtedy žiačkou X. S. W. Š. R. T.. Z odôvodnenia rozsudku 18P/21/2020 bolo zistené, že súd vtedy vychádzal z toho, že matka poberala peňažný príspevok za opatrovanie od 12/2019 vo výške 430,35 eur, okrem toho prídavky na dve deti vo výške 48,68 eur. Čo sa týka otca, bol živnostník, podnikal pod obchodným menom Š. B. - B. J., IČO: XXXXXXXX s miestom podnikania S. XX v predmetoch podnikania vodoinštalatérsvo a kúrenárstvo, výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) od 17.9.2018.

8. Otec sa už v konaní 18P/21/2020 k návrhu matky na zvýšenie výživného nevyjadril, pričom sa bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania, preto súd pojednával v jeho neprítomnosti.

9. Matka vo svojej výpovedi s návrhom otca na zníženie výživného jednoznačne nesúhlasila, žiadala výživné zvýšiť aspoň na sumu 100 eur mesačne. Uviedla, že otec jej výživné na maloletú A. v sume 80 eur mesačne neplatí pravidelne, avšak každé tri mesiace jej ho doplatí. Podľa vedomostí matky otec maloletej žije na adrese S. XX, býva tam so svojou družkou a ich spoločnými dvoma maloletými deťmi, otcov otec býva na adrese S. XXX. Matka je naďalej nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, pobera peňažný príspevok na opatrovanie v súvislosti so zabezpečovaním opatery svojej starej matky O. H., vo výške 525,65 eur mesačne a rodinné prídavky na dve maloleté deti. Naďalej žije v spoločnej domácnosti so svojím priateľom, ktorý pracuje ako traktorista v lese, zarobí 560 eur mesačne. Priateľ má tri deti, na ktoré platí výživné celkovo vo výške asi 150 eur mesačne. Matka vyčíslila výdavky na inkaso vo výške 140 eur mesačne, stravné v škole pre deti aktuálne neplatí, lebo nechodia na obedy, okrem toho si to ani matka nemôže dovoliť, maloletým deťom A. I. Š. uhrádza 40 eur mesačne cestovné na každé dieťa. Deti navštevujú ZŠ Bohdanovce. A. má toho času 15 rokov, navštevuje 8. ročník ZŠ Bohdanovce, jej zdravotný stav je v poriadku. 9. ročník bude ešte navštevovať na Základnej škole Bohdanovce, následne by chcela ísť študovať na zdravotnícku školu do Košíc.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že spisová dokumentácia maloletej A. A. je vedená od roku 2008. Maloleté dieťa pochádza z družobného vzťahu P. A. I. Š. B.. Otec žije spolu so svojím otcom v trojizbovom rodinnom dome, ktorého vlastníkom a zároveň užívateľom je jeho otec. Pán B. má z družobného vzťahu ďalšie deti, E. B., F.. XX.XX.XXXX I. Š. B., F.. XX.XX.XXXX. Je zamestnaný vo firme E. R.. Jeho priemerný mesačný príjem je cca 250 eur. Mesačné náklady, ktoré pozostávajú z výdavkov na pohonné hmoty, internet, mobil, strava a iné otec uviedol vo výške 300 eur. Matka žije v bytovej jednotke v nájomnom byte. Z náhodného vzťahu má ďalšie dieťa, M. A., F.. XX.XX.XXXX.

11. Z potvrdenia Okresného úradu Košice - okolie, odboru živnostenského podnikania zo dňa 22.7.2022 bolo zistené, že podnikateľský subjekt Š. B. - B. J. ukončil podnikanie vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na doklade o živnostenskom oprávnení vydanom dňa 17.9.2018 ku dňu 23.7.2022.

12. Z Pracovnej zmluvy zo dňa 11.5.2022 uzatvorenej otcom ako zamestnancom so zamestnávateľom E.Z. R., T. XXX/XX, P., vyplýva, že zamestnanec nastúpi do práce 12.5.2022, bude vykonávať vodoinštalatérske a kúrenárske práce, ustanovený týždenný pracovný čas je 20 hodín, hodinová mzda 4,379 eur.

13. Z výplatných lístkov otca bolo zistené, že u zamestnávateľa E. R. dosiahol v máji 2022 čistú mzdu 212,40 eur, v júni 2022 čistú mzdu 333,74 eur, v júli 2022 čistú mzdu 318,58 eur, v auguste 2022 čistú mzdu 348,93 eur, v septembri 2022 čistú mzdu 333,75 eur, v októbri 2022 čistú mzdu 318,59 eur, v novembri 2022 čistú mzdu 333,75eur.

14. Z odpovede zamestnávateľa otca E. R. vyplýva, že dňa 31.10.2022 mu bol zo Sociálnej poisťovne doručený Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy č. 06000 83402 022 zo dňa 21.10.2022. Ide o exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy povinného Š. B. vo výške 122,72 eur. Zrážky zo mzdy v zmysle tohto exekučného príkazu nie je možné vykonávať, nakoľko povinný nepoberá mzdu v takej výške, aby z nej bolo možné vykonávať zrážky. Dňa 14.12.2022 mu boli doručené dve dohody o zrážkach zo mzdy ako platiteľovi mzdy - t.j. dve výzvy na vykonávanie zrážok zo

mzdy - od spoločnosti BENECONT COLLECTION, a.s. , ktorá eviduje voči povinnému dve pohľadávky. Zrážky zo mzdy z týchto dvoch dohôd o zrážkach zo mzdy nie je možné vykonávať, nakoľko povinný nepoberá mzdu v takej výške, aby z nej bolo možné vykonávať zrážky. Zamestnávateľ ďalej uviedol, že pracovná morálka zamestnanca je primeraná, pracovné povinnosti si plní, svoju prácu vykonáva zodpovedne a spoľahlivo. S jeho prácou je zamestnávateľ spokojný.

15. Z Daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020 vyplýva, že daňovník Š. B., s hlavnou, prevažnou činnosťou - inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení, dosiahol základ dane vo výške 1.603,- eur.

16. Z Daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2021 vyplýva, že daňovník Š. B., s hlavnou, prevažnou činnosťou - ostatná stavebná inštalácia, dosiahol základ dane vo výške 2.921,- eur.

17. Otec v podaní doručenom súdu dňa 20.10.2022 ohľadom jeho výdavkov uviedol, že žije s družkou a dvoma deťmi v jednej domácnosti, väčšinou sa stravujú u rodičov. Na svoje maloleté deti vynakladá 50 eur mesačne na obedy, 41,60 eur mesačne na cestovné, 20 eur mesačne na TV a internet, ďalej sumu 80 eur mesačne na elektrinu, 20 eur mesačne na vodu a 10 eur mesačne na plyn. Ošatenie, obuv, krúžky si momentálne nemôžu dovoliť. Nevlastní žiadnu hnutelnosť ani nehnuteľnosť.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Predpokladom zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov v tých skutočnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom. Na základe vykonaného dokazovania je zrejmé, že výživné pre maloletú A. bolo naposledy upravené rozsudkom zo dňa 19.10.2020 vo výške 80 eur mesačne, kedy bol otec živnostníkom, už vtedy nevedel uviesť svoje príjmy a výdavky súvisiace s podnikaním, preto súd vychádzal z jeho potenciálnych možností.

25. Aktuálne už otec živnostníkom nie je, nakoľko dňa 23.7.2022 ukončil podnikateľskú činnosť, prostredníctvom ktorej podľa daňového priznania za rok 2020 dosiahol základ dane vo výške 1.603,- eur, t.j. v priemere 133,58 eur mesačne netto, za rok 2021 základ dane vo výške 2.921,- eur, t.j. 243,42 eur mesačne netto. Otec, napriek tomu, že bol iniciátorom návrhu na zníženie výživného pre svoju maloletú dcéru A., ktorá si ho ani nepamätá, nakoľko sa s ňou vôbec nekontaktuje, bol počas celého trvania konania pasívny a neprejavil žiaden záujem vysvetliť dôvod ukončenia svojej podnikateľskej činnosti, ako aj skutočnosť, prečo u zamestnávateľa E. R. dosahuje tak výrazne nízky príjem aj napriek tomu, že zamestnávateľ ho označil za zodpovedného a spoľahlivého zamestnanca, pričom s jeho prácou je spokojný.

26. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný, nakoľko od posledného určenia výživného nedošlo na strane otca k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Pri určení výšky výživného má súd vychádzať z možností a schopností oboch rodičov, ako aj z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Je nesporné, že rozsah vyživovacej povinnosti nemožno určovať podľa posledného príjmu povinnej osoby bez toho, že by sa prihliadalo na jej schopnosti.

27. Súd dáva otcovi do pozornosti, že výživné na maloleté dieťa nemožno znížiť len na základe toho, že ukončil podnikanie a zamestnal sa s príjmom, ktorý nedosahuje ani úroveň minimálnej mzdy. Z tohto prejednávaného spisu, ako aj z predchádzajúcich konaní týkajúcich sa maloletej A. je zrejmé, že otec sa už aj v minulosti snažil dosiahnuť zníženie výživného na maloletú, pričom jeho platobná disciplína ohľadom výživného nie je vyhovujúca. Je potrebné podotknúť, že výživné na 15 - ročnú A. je určené vo výške 80,- eur mesačne, t.j. 2,60 eur denne, čo v žiadnom prípade nemôže zodpovedať jej odôvodneným potrebám.

28. Napriek tomu, že otec má vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom, absolútne sa nesnaží zlepšiť svoju finančnú situáciu, naopak, je spokojný s príjmom cca 300,- eur mesačne. Súd je toho názoru, že otec je povinný s využitím svojich subjektívnych vlastností organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť riadne si plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej A., t.j. nájsť si adekvátne zamestnanie, a nie uspokojiť sa s príjmom, ktorý dosahuje. Každá povinná osoba musí vždy, aj keď je to na úkor svojich potrieb, zabezpečiť výživu dieťaťa. Schopnosti a možnosti rodiča má súd zhodnotiť zo všetkých dostupných objektívnych hľadísk, a to najmä z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti jeho uplatnenia v danom regióne. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že otcovi vo výkone práce nebránia žiadne zdravotné problémy, podľa vyjadrenia jeho zamestnávateľa ide o šikovného a spoľahlivého zamestnanca. Súd preto, prihliadnuc na ust. § 78 ods. 1 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine návrh otca ako nedôvodný zamietol.

29. Vzhľadom k tomu, že od posledného určenia výživného nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, súd aj návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd aj bez návrhu (§ 376 CMP).